

Będzie czy nie będzie, o tem zdecyduje naród rosyjski w zgromadzeniu prawodawczym. (Huczne oklaski). Cały szereg faktów dowodzi zbliżenia się narodu polskiego z rosyjskim. Nie biurokraci rosyjscy w Warszawie, bo młodzież porzucająca uniwersytet, dali dowody poszanowania praw polaków, a inne fakty również dowodzą, że naród rosyjski dąży do uznania praw narodu polskiego. Jesteśmy przekonani, że prądy wolnościowe Rosji poprą naszą autonomję.

Pruska sprawiedliwość.

W poniedziałek rozpoczął się przed Izba karną w Gliwicach proces wytoczony 25 Polakom, tak zwanym abstynentom, którzy dla szerzenia wstrzemięźliwości założyli sobie Towarzystwo bez wiedzy władz. Wskutek tego zasiedli na ławie oskarżonych: Jan Wycisk i Fr. Żelezny z Zabrze; a obok nich 23 robotników i robotnic po większej części bardzo młodych. Akt oskarżenia zarzuca im następujące zbrodnie:

Na dniu 31 marca i 14 kwietnia br. odbyła się rewizja w pomieszkaniu p. Wyciska w Zabrzu i Gliwicach. Zrewidowano szafę, w której znajdowała się czytelnia polska. Rewizji dokonał wachmistrz kryminalny Ordon z Gliwic, Miemczyk z Zabrze i radca policyjny Mädler z Bytomia, znany szpieg. Stwierdzono przy tem, że dnia 12 grudnia 1902 r. zostało założone towarzystwo wstrzemięźliwości przez p. Soltysa i latem 1903 r. towarzystwo to istnieć przestało.

Założono nowy związek i p. Mädler poczynił w nim takie „odkrycia“. W Lwowie, w Galicji istniał dawniej podobny związek pod nazwą „Eleuteria“ (wolność), później przez Polaków w Krakowie na pamiątkę ostatniego powstania (?) polskiego został założony inny związek pod nazwą „Eleusis“. Do założycieli należeli także pp. Soltys i Rybarz. Związek ten oprócz tego, że zwalał nadużywanie alkoholu i palenie tytoniu, miał ten główny cel, „ażeby wszystkich swych członków złączyć dla dobra ojczyzny polskiej“. Związek miał połączyć wszystkich narodowo myślących Polaków w trzech państwach zaborczych i wszędzie budzić i umacniać życie narodowe. W tym celu „Eleusis“ w wszystkich trzech dzielnicach dawniejszego Król. Polskiego zakładało pensjonaty dla dzieci. (?) Niektórzy członkowie uczyli dzieci polskiego języka, historii i literatury polskiej. Związek rozdziela się na poszczególne grupy, urządza regularne schadzki, gdzie wygłaszane bywają wykłady o polskiej historii, literaturze, narodowo-polskiej myśli i o środkach celem odbudowania Królestwa Polskiego, dalej śpiewano pieśni narodowo-polskie, mianowicie z powstań polskich, wydawano gazety i książki, jako też pieniądze na cele narodowe polskie. Także i kobiety mogły być człon-

kami. U Wyciska znaleziono ustawy tego związku i na stronie 182 piszą te ustawy: „Siostry, Polki! Wy kochacie ojczyznę najgoręcej, w waszych sercach jest jej los złożony. Pamiętajcie o tem, że jedynie od Was zależy, jaką będzie przyszła Polska.“ Na stronie 244: „Bądźmy rycerzami i z ludu wychowujmy wybrańców na rycerzy, dopóki całego ludu polskiego nie uszlachetnimy i nie stworzymy nierozdzielnej gromady rycerzy dla naszej sprawy bojowników za wolność i to nietylko za naszą, ale także za wolność naszych wrogów.“

Związek „Eleusis“ utrzymywał ściśle stosunki z innym narodowo-polskim związkiem, o którym ustawy opiewają, że pierwsze zebranie odbyło się w Jenie, każdy członek ma złożyć 10tą część swego dochodu i raz na miesiąc mają być składane sprawozdania. Sprawozdania te mają być tak przechowane, żeby dla rządów nie były dostępne. To był niejaki zakon. Formalne ukonstytuowanie zakonu nastąpiło 25 maja 1901 roku. Jest to centrala narodowo-polskiego wychowania w wszystkich trzech dzielnicach dawniejszego Król. Polskiego. W jesieni 1901 r. zakon ten w obecności Wyciska w Morges w Szwajcaryi ułożył ważny dokument o narodowym wychowaniu, jeden egzemplarz znaleziono u Wyciska.

W latach 1903 do 1905 Wycisk pozakładał w Zabrzu, Zaborzu i Gliwicach filie „Eleusis“ i kierował nimi jako przewodniczący. Czynił to w ten sposób, że razem z Soltysem do grupy w Gliwicach wprowadzał powoli Polaków, przyjmował członków, wykluczał ich i policji nie donosił.

Zebrania obwodu zabrzańskiego odbywały się w pomieszkaniu Wyciska i w Czytelnicy polskiej. Na ścianach wisiały obrazy narodowo-polskie, zakazane wyrokiem sądowym w Gnieźnie, dalej leżały karty z widokami o treści narodowo-polskiej. Na zebraniach wygłaszano odczyty o historii polskiej, o przysiędze Kościuszki, o prawach pruskich, Polakach i przysiędze dzisiejszych sądów. Uroczysto obchodzono pamiątkę złożenia przysięgi przez Kościuszkę przyczem śpiewano narodowo-polskie pieśni. Wynika to z sprawozdań, które zostały skonfiskowane. Mówiono także o tem, żeby wydać odezwę, do gazet amerykańskich i w odezwie tej omówić położenie Polaków. Na jednym posiedzeniu wysłano pismo do naczelnika I okręgu w sprawie utrzymania dziewcząt w Zakopanem w Galicji. Składki zebrane wysłano do Krakowa na utrzymanie ubogich studentów. Uczono także w myśl statutu dzieci po polsku. U Wyciska skonfiskowano rozmaite polskie elementarze.

U Wyciska znaleziono dalej i skonfiskowano całą korespondencję. List niejakiemu Wacławowi Czerwińskiego z Krakowa z 15 marca br. List ten uznaje wielką miłość Wyciska do ojczy-

zny polskiej. Inny list odradza od powstań polskich, ponieważ powstanie takie byłoby bez widoków powodzenia przy dzisiejszej sile wrogów. Natomiast trzeba oszczędzać, z wrogiem na każdym kroku, walczyć o każde słowo polskie i innych pouczać. Dzieci górnośląskie należy wyrwać „z pazurów niemieckiego sztandaru“, a żeby przyszłe pokolenie było polskie.

Również i profesor Lutosławski stał w Wyciskiem w stosunkach z których wynika, że Wycisk w 1901 roku zwracał się do niego o poparcie w sprawie założenia związku abstynentów. Lutosławski był naówczas w Szwajcaryi, gdzie go Wycisk odwiedził.

Takie to „zbrodnie“, które w każdym społeczeństwie uchodzą za cnoty, zarzucił prokurator biednym polskim górnikom. I skutecznie... Sąd pruski, w którym, jak wiadomo, góruje teraz nieczyny hakatyzm, zasądził wszystkich... Wyciska skazano nawet za zdradę stanu na 3-letnie więzienie, inni otrzymali niższe, ale nie mniej surowe kary; i to wszystko za wstrzemięźliwość, pielegnowanie języka ojczystego i szerzenie cnoty.

Zaprawdę, sprawiedliwość pruska.

Co myśli Sienkiewicz o Niemczech.

Wychodzący w Paryżu pod redakcją Björnstjerne-Björnsona tygodnik „Le courrier Européen“ rozpiął ankietę na temat, „co ludzie myślą o Niemczech. Dotąd jeszcze ankietę ta nie jest zamknięta, ale w tygodniku tym wydrukowaną już jest odpowiedź Henryka Sienkiewicza. Powtarzamy ją tutaj w dosłownym przekładzie:

„Gdybym wiedział o czemś korzystnym dla mojej ojczyzny, a szkodliwym dla Europy i rodzaju ludzkiego, to ogłoszenie tego uważałbym za zbrodnie.

(Montesquieu...)

Jestem z tych którzy głoszą, że myśl o ojczyźnie winna zajmować pierwsze miejsce w duchu i sercu każdego, a mimo to nie cofnąłem się przed przytoczeniem słów Montesquieu, które zakreślała w sposób stanowczy a logiczny granicę, po którą uczucie narodowe sięgać nie powinno. Kochać należy ojczyznę przedewszystkiem i bezustannie myśleć o jej szczęściu, a zarazem pierwszym obowiązkiem jest prawdziwego patrioty, mieć staranie o to, by myśl narodowa jego ojczyzny nie była w sprzeczności ze szczęściem całej ludzkości, a przeciwnie, by stanowiła jedną z podstaw tego szczęścia. Tylko w tych warunkach istnienie, rozwój i wielkość ojczyzny, stanie się przedmiotem zajęcia dla całej ludzkości. Innymi

Promyk słońca.

Tom I.

(Ciąg dalszy).

— Tak — odpowiedział, przyglądając się jej bacznie — ale obawiam się, iż nie zawsze znalazłabyś pani owo dobro i zło tak wyraźnie określone i oddzielone od siebie, jak się to pani zdaje. Wielu z tych subtylizujących filozofów zniewoliłoby nieraz panią do myślenia, że zło to dobro, a dobro to zło.

— Wówczas chyba, gdybym sama skłonna była do tego mniemania. Zaczynając cośkolwiek czytać, przechylały się zwykle, chociażby odrobinę tylko, w pewną stronę...

— Tak... ale cóż pani w takim razie powie o woli swobodnej? Nie można przecie odpowiadać za pierwotne swe skłonności.

— Przeciwnie, sądzę, że można i zawsze czynię siebie za nie odpowiedzialną.

— Ach!... — Spojrzał na nią ciekawie. — Pani czytałaś tę broszurę, miss Raymond?

Spuściła oczy; silny rumieniec zalał jej twarzyczkę i czoło, gdy jakając się, mówiła:

— Kuzynka Matylda dała mi ją zeszłego wieczoru, z prośbą o oddanie jej dziś rano; nie sądziłam więc, aby pan się gniewał...

— Ale czytałaś to pani uważnie, krytycznie?

— Musiałam czytać cztery razy i szukać po słownikach, zanim zrozumiałam. Zajęło mi to czas do dwunastej godziny w nocy.

— Lecz nie pojmuje, doprawdy, dlaczego pani zadawała sobie tyle trudu, skoro nie zajmowało cię to wcale?

— Dlatego właśnie, że nie rozumiałam — odpowiedziała z prostotą. — Zaczawszy raz, nie chciałam już książki porzucić aż do końca do-

kładnie. Było to dla mnie jakby trudną lekcją, a lekcji takich i na pensji nigdy się bardzo nie bałam. Czy wie pan, że i teraz, gdy nie mam nic do czytania, zadaję sobie nieraz jakie opracowanie, i znajduję przyjemność w pokonywaniu trudności.

— Musiałaś pani być bardzo dobrą uczenicą.

— Co do lekcji, istotnie; miss Bowles mówiła, iż pod tym względem nie miała mi nigdy nic do zarzucenia. Złe moje chwile trafiały się zawsze po za klasą.

— Nie musiałaś jednak pani mieć zbytnej skłonności do złego?

— I ja tak sądzę — odpowiedziała z głęboką rozważą. — Nie popełniłam też nigdy nic tak bardzo okropnego. Nie starałam się tylko być dobrą w sposób miss Bowles i robiłam jej czasem coś na przekorę, ot tak... dla odmiany tylko. Ale odkał mieszkam z ciotką Marją, pragnę być dobrą i oddałabym wszystko, żeby się stać choć trochę podobną do kuzynki Matyldy... Czy to jest kartka, którą mam jej oddać, panie Orme? — dodała, biorąc przygotowany list ze stołu.

— Tak, pani.

— A te książki, czy mogę wziąć je do siebie?

— Bierz pani co ci się tylko podoba. Niepodobna już chyba nie gorszego znaleźć na tych półkach, nad te fałszywe rozumowania — mówił, wskazując na broszurę — wyjąwszy chyba... Ale na co się to zda uprzedzać... Oto w tej półce znajdziesz pani same powieści Walter-Scotta?

— Wszystkie? o jakżem rada! A więc będę mogła prędko przyjść tutaj znowu?

— Czyż nie zostawiłam pani swobody wstępu do biblioteki w każdej chwili? — odpowiedział uprzejmie, otwierając jej drzwi.

Spojrzawszy nań z wdzięcznością, dygnęła, i tuląc radośnie książki, wyszła z pokoju.

Jerzy wrócił z wolna na swoje siedzenie i wziął napowrót broszurę do ręki, chcąc ją

się zdawało, dlatego tylko, aby nie nad nią w głęboką popaść zadumę.

— Jakże to dziwne — myślał sobie, — że ta dziewczyna tak trafnie oceniła sofizmata autora, wówczas gdy bystra inteligencja Matyldy chybiła. Jak się to stało, że wdzięczny styl autora i systematyczne przeprowadzenie oczarowały jedną, a drugą zostawiły zupełną panią siebie? Czyżby Janina miała być obdarzoną tą intuicją, stanowiącą różnicę między genjuszem a zwykłym myślicielem? Sama wyznała, iż dopóty ślepała nad subtelnościami rozumowania autora, dopóki dokładnie nie zapanowała nad nim, a jednak jakże to mało na własny jej sąd wpłynęło. Skoro tylko zawładnęła myślą jego, odgadła w niej natychmiast sofizmat. I toż to była dziewczyna, na którą z takim lekceważeniem spoglądał, na której nikt z nich się nie poznał? Ale cóż go to tak dalece obchodzić mogło. Dotyczyło to więcej Ludwika Poynder, niż jego samego.

Wziął się do rozwiązywania zagadnień matematycznych, zwykłego lekarstwa swego przeciwko niepokojącym myślom i walecznie odrobił pewną dozę tej pracy, bez skutku jednak. Gdy tylko usunął ją na bok, spostrzegł, że myśli jego poczęły znowu krążyć wokoło Janiny. Z niecierpliwością na samego siebie, podniósł się i wyszedł z pokoju.

Matylda Poynder, usobienie błędnego zadowolenia, wsparta o miękkie poduszki, spoczywała na sofie, patrząc z roztargnieniem w okno i obwijając około swych paluszków kartkę Jerzego Orme, którą właśnie po raz trzeci czy czwarty odczytała.

— Ileż trudu zadał on sobie, by odpowiedzieć na wszystkie moje zdania — myślała rozkosznie uśmiechnięta. — Ileż szacunku okazał dla mego sądu, nawet wówczas, gdy się z nim

słowy: hasło wszystkich patryotów opiewać ma: Przez ojczyznę ku ludzkości, a nie: dla ojczyzny przeciw ludzkości.

W ten to właśnie sposób my, Polacy, zawsze pojmowaliśmy myśl narodową i w ten to sposób kochaliśmy ojczyznę. I to dlatego przyszłość do nas należy, bo Polska to sprawiedliwość, to idea wolności, prawo do życia równe dla wszystkich, rozwój zasad ludzkości.

Można-li powiedzieć to samo o Niemczech? Nie. Nie jakoby dusza Niemiecka jako taka nie była zdolną do wytwarzania i pielęgnowania rozmaitych idei. Naród, który wydał Goethego i Schillera, udowodnił dostatecznie, że tę zdolność posiada. Ale dziś duszę tę opętały pruskie kajdany. Ideał, który jej narzucono, to siła i bogactwa. Idea narodowa niemiecka mieści się w tem, by żołądek nienasycony a zepsuty, najłatwiej trawił i by nad spokojnym trawieniem czuwała brutalna siła. Po za tem nic.

A jednak to nie wystarcza.

Ażeby usprawiedliwić swoje istnienie, trzeba, obok siły i chleba, mieć jeszcze jakieś dążenia moralne. Obecna potęga Niemiec pozbawiona jest zupełnie wszelkiej moralnej podstawy, z czego wynika, że rozwój takiej potęgi nietylko nie odpowiada powszechnym interesom ludzkości, ale wręcz się im sprzeciwia.

Wampir, który całą rację bytu opiera na żywieniu się krwią z drugich wyssaną, jest tylko nieszczęściem dla całego otoczenia. Oto dlatego Niemcy spotykają się wszędzie i u wszystkich z nienawiścią. Jest to jedyny naród w wszechświecie, który nie ma żadnych przyjaciół, a naród tak odosobniony nie jest i nigdy nie zdoła być dość silnym, ażeby — będąc jedną z przyczyn powszechnego nieszczęścia — mógł znieść ciężar powszechnej nienawiści.

Takim jest dziś ogólny stan tego zagadnienia. Nie podejmuję się proroctwa na przyszłość. Zależy ono od tego, czy dusza niemiecka zapanuje nad duszą pruską, czy odwrotnie.

Henryk Sienkiewicz.

Turecja i mocarstwa

Sultan nie usłuchał wezwania Europy, i nie chce poddać się kontroli mocarstw co do przeprowadzenia reform w Macedonii. W obec tego, Austria, Francja, Anglia i Włochy, postanowiły poprzeć swoje żądania za pośrednictwem międzynarodowej eskadry. Na zgodną propozycję Anglii i Francji, kierunek tej zbrojnej demonstracji powierzono Austrii, która głównodowodzącym zamianowała naszego wiceadmirała Rippera.

Na czele dwóch statków (krążowniki: „St. Georg“ i „Szigetvar“) wiceadmirał Juliusz Ripper wypłynął z Poli o godzinie 6-ej rano dnia 19-go listopada i skierował się prosto ku portowi Pireus. W drodze znajdują się statki francuskie, angielskie i włoskie. Jeden statek rosyjski już stoi w Pireus, drugi przybywa tamże z Kanei.

Rząd niemiecki nie bierze udziału w akcji przeciwko Turcji. Dzienniki urzędowe i półurzędowe niemieckie tłumaczą, że Niemcy w zasadzie zgadzają się na akcję przeciwko Turcji, ale nie mają pod ręką statku na morzu Śródziemnym. Skutkiem tego cała akcja opóźniałaby się znacznie. Naprawdę przecież Rzesza niemiecka nie chce się narażać sułtanowi, aby nie stracić jego łask i aby robić w dalszym ciągu dobre interesy w Turcji.

W środę dnia 22 listopada flota międzynarodowa stanęła w Pireus, porcie Aten. Ów port leży siedm kilometrów od stolicy greckiej w kierunku południowo-zachodnim. Dwie koleje żelazne o torze normalnym i tramwaj łączą Pireus z Atenami. Zatokę Pireus od zatoki Faleron dzieli półwysp Munychia.

Port pirejski jest bardzo dobry, ale nieco za mały. Cała jego przestrzeń nie wynosi więcej, niż kilometr kwadratowy. Jest rzeczą wątpliwą, czy cała flota międzynarodowa, 15 statków, wpłynę do Portu Pirejskiego. Prawdopodobnie, większa część statków zarzuci kotwicę w zatoce Falerońskiej, obszernej, głębokiej, spokojnej i zasłoniętej od wiatru.

W pierwszych dniach komendanci poszczególni będą musieli spełnić szereg rozmaitych formalności, jak wzajemna prezentacja, i kroków organizacyjnych wojskowych.

Pod koniec bieżącego tygodnia — jeżeli sułtan w ostatniej chwili nie ustąpi — flota międzynarodowa popłynie ku wyspie Lesbos.

Jest to już terytorjum tureckie. Leży u zachodniego wybrzeża prowincji małoazjatyckiej Anatolii. Ma 1750 klm. kwadratowych. Ludność liczy 125000 mieszkańców, przeważnie narodowości greckiej. Turcy zowią ją „Midillü“ od dawnego imienia greckiego „Mitylene“. Turcy zdobyli wyspę Lesbos w 1462 roku. Wyspa jest górzystą posiada przecież rozległe, urodzajne płaszczyny. Dwie zatoki obszerne: Kallori na południu, Jero na południowym wschodzie nadszają się do postoju floty. — Miasta Mytilene i Potamos są ze wszystkich miast największe. Mytilene liczy 55 tysięcy mieszkańców. Leży na wybrzeżu wschodnim.

Wartość wyspy Lesbos w oczach mocarstw jest dwojaka. Przedewszystkiem można zająć Komory celne portowe. Dzięki znacznemu handlowi, owe komory dają spory dochód.

Po drugie, cennem jest położenie strategiczne wyspy. Odległość między wyspą Lesbos i najważniejszym portem tureckim, Smyrną wynosi tylko 80 klm. Blokada portu Smyrny byłaby dla Turcji ciężkim ciosem. Dalej o 120 klm. odległości od Lesbos znajduje się wylot południowy Dardanellów, drogi do Konstantynopola.

Kto wie, czy flota międzynarodowa nie obsadzi wyspy, jako podstawy działań przeciwko Konstantynopolowi.

ZE ŚWIATA

Przyszły konystorż papieski, tajny i jawny odbędzie się w Rzymie 11 i 14 grudnia. Nastąpią na nim liczne nominacje na kardynałów. Między innymi otrzyma purpurę arcybiskup Rio de Janeiro, który będzie jedynym i pierwszym kardynałem na Amerykę południową, dotychczas bowiem był kardynałem w Ameryce tylko arcybiskup Baltimory. Zdaje się, że i tym razem nie otrzyma jeszcze purpury arcybiskup Westminster. O nominacjach biskupów dotąd nie jeszcze nie wiadomo, mimo, że we Francji wakuje aż 16 stolic. Dla nas ważną jest obsada metropolii mohylewskiej: mówią o ks. Symonie i o ks. Roppie.

Japonia a Watykan. Zdaje się, że Japonia ma zamiar zawiązać bliższe stosunki ze stolicą apostolską. Specjalny bowiem delegat Ojca św., msgr. O'Connel, przyjęty był w tych dniach bardzo serdecznie przez mikada w Tokio.

Antropologia kryminalna. W Turynie odbędzie się w kwietniu szósty międzynarodowy kongres antropologii kryminalnej, na którym między innymi wystąpi Polka, p. Paulina Tarnowska z referatem o obchodzeniu się z przestępcami. Sprawozdawcą stosunku warunków ekonomicznych do kryminalności będzie p. Kurella. Sławny Ce-

zar Lombroso przedstawi na tym kongresie referat pt. Różne postacie psychopatji płciowej a kryminalność.

(C. d. n.).

Sławny wydawca paryski, Charpentier, którego nakładem wychodziły dzieła Flauberta, umarł w tych dniach w Paryżu w 59 r. życia, dorobiwszy się ogromnej fortuny.

Najstarszą kobietą na Węgrzech była Józefa Barsow, która w tych dniach zmarła w schronisku dla ubogich w Budapeszcie, przeżywszy w zdrowiu lat 117.

Energiczna i mądra panna. Do urzędu stanu cywilnego w Poznaniu, przybyła onegdaj pewna młoda parka z Wildy, celem dożgonnego złączenia się węzłem małżeńskim. Urzędnik po przeczytaniu i załatwieniu zwykłych formalności, przystąpił do oblubieńców i zapytał podług przepisu urzędowej formułki, najpierw młodego pana, czy ma wolną i nieprzymuszoną itd.: „tak, mam“, odpowiedział głosem donośnym, gdy następnie zapytał narzeczoną, ta również śmiało odpowiedziała: „nie mam!“ Urzędnik sądził, że go nie zrozumiała, powtórzył po raz drugi zapytanie i po raz drugi otrzymał odpowiedź: „nie mam!“ Zdziwiony urzędnik pyta się o powód, a panna wskazując urzędnikowi niedosłego męża rzekła: „Patrz pan, on pijany! i ja pijaka mam wziąć za męża? nie, nie chcę!“ „Mogła pani przedtem rozważyć i nie przychodzić z tym, którego pani nie chce pojąć za męża“, powiada urzędnik. „Dopiero w drodze rozważyłam sobie i postanowiłam oświadczyć w urzędzie, że pijaka nie życzę sobie za męża“. Skłoniwszy się, wyszła.

KRONIKA.

KUPUJCIE U CHRZEŚCJANI!

Kraków 23 listopada.

Kalendarzyk kościelny. W piątek Jana od Krzyża, Flory panny i Firminy panny męczenniczki; w sobotę Katarzyny panny i męczenniczki

Kalendarzyk astronomiczny. Wschód słońca w sobotę o godzinie 7 minut 9; zachód o godzinie 3 minut 45; długość dnia godzin 8 minut 36.

Repertoar teatru miejskiego: W piątek nie ma przedstawienia, w sobotę po raz pierwszy „Żydz“ Czirikowa; w niedzielę o godzinie 3 po południu „Grube ryby“; o 7 wieczorem „Ijola“. w poniedziałek „Dziady“.

Uniwersytet ludowy: Wykłady dra Wójcika z geologii historycznej od 7.30 do 8.30 wiecz dziś i jutro.

Radca prof. Barwiński wygłosił wczoraj w klubie słowiańskim odczyt o kwestji ruskiej w którym w sposób jasny, przystępny i wytworny dał obraz obecnego rozwoju kulturalnego Rusi. Wywody referenta bardzo rzeczowe i źródłowe, przyjęto ogólnymi oklaskami.

Aino Acte, której koncert ze współudziałem pianistki Anny Czop Umlauf odbędzie się 1 grudnia, jest czarującym na scenie i na estradzie koncertowej zjawiskiem. Smukła, kształtna figurka, ruchy żywe a wytworne, twarz śliczna, ciemne bujne włosy, pełna wdzięku, oczy duże, wyraziste — typ Paryżanki. Natura obsypała ją hojnie wdziękami a ponadto obdarzyła ją ogromnym talentem i precudnym głosem, stwarzając z niej wielką artystkę. Wychowała się w atmosferze artystycznej, matką jej bowiem była słynna w swoim czasie artystka Emma Stroemmer, a ojcem wielki muzyk. Program koncertu da sposobność wielkiej tej śpiewaczce znakomitego popisu. Bilety nabywać można w handlu pana Fenza.

Program koncertu Jerzego Lalewicza, który odbędzie się w piątek w „Sokole“ o 7.30 wieczorem jest następujący:

Bach — Liszt Fuga a-mol; Beethoven Ron do G-dur; Schumann Fantazyja op. 17 C-dur; Des Abends; In der Nacht; Chopin Barkarola, Nokturn cis-mol; Polonez fis-mol; Rubinstein, Gondoliera; Stojowski, Prelud es-mol; Scriabine, Nokturn (na lewą rękę); Liszt Rapsodya Nr. 10.

Wieczór listopadowy urządza Sokół w Podgórzu w dniu 26 bm. w niedzielę o godz. 7 z obfitym programem na który składają się produkeye wokalne chóru Sokoła, deklamacya, orkiestra p. Czyżowskiego. Skrzypce solo odegra p. Kuliński z Krakowa, a na zakończenie odegrany zostanie 1 aktowy dramat Urbańskiego „Na poddaszu“. Spodziewać się należy, że publiczność zapełni salę na tej patryotycznej uroczystości, chociaż jak dotychczas sala „Sokoła“ podgórskie go podczas obchodów narodowych prawie zawsze świeciła pustkami.

Rozmarzona wyobrażała sobie, jak to z nim wspólnie spędzać będzie długie godziny w starej bibliotece; jak będzie dumna, zostawszy żoną człowieka, który traktuje kobietę, jako istotę odpowiedzialną i odwołuje się do jej siły, nie zaś do jej słabości. Gdyby wszyscy mężczyźni podobni byli do Jerzego Orme, kobiety nie potrzebowałyby walczyć o pozyskanie praw swoich.

— Ale — myślała dalej z pewnego rodzaju lubością — czemże po większej części są kobiety? Nie mają dosyć inteligencji dla ocenienia wielkości; posiadają jej tyle tylko, by czuć swoją niższość i oburzać się na to, że i iani ją dostrzegają.

Matylda Poynder nie znalazła dotychczas sposobności porównania się z rzeczywistie inteligentnymi kobietami: sądziła się być wyższą od znakomitej większości rodzaju niewieściego. Przytem miała jeszcze słabość, właściwą wielu rozumnym nawet ludziom, była dumna z inteligencji swojej.

Nie podejrzewała wcale, że tak obok niej rozwijała się zwolna, lecz ciągle, daleko czystsza inteligencja w dziewczynie, na którą ona z takim lekceważeniem patrzyła. Jej własne władze umysłowe były to poprostu wypracowane zdolności, mogące bezwzpatnienia chyżo zdążać za wątkiem rozumowania, ale nie zdolne pochwycić fałszu lub prawdy, w samym ich założeniu. Nie posiadała tej najwyższej moralnej władzy pojmowania, a wyobraźni zupełnie prawie była pozbawiona. Myślała, że jest silną, lecz miała się przekonać, że siła intelektualna nie daje siły moralnej. Najgorętsze i jedyne pragnienie serca swego już osiągnęła i nie zastanawiała się nigdy, czemby się stać mogła, gdyby wymarzone to szczęście uchyliło się od niej na zawsze.

— A więc odważyłaś się nareszcie wejść do biblioteki, Janino? — mówiła z pobłażliwym uśmiechem do dziewczyny, skulonej na dywanie, nieopodal okna i pochłaniającej książkę jakąś Nie mogę doprawdy zrozumieć, dlaczego się zaw sze Jerzego Orme obawiała.

(C. d. n.)

Z sali sądowej. W Brzesku w czerwcu b. r. odbywały się w kościele misje, a w czasie tym ogłosili się do miejscowego proboszcza jego parafianie z oznajmieniem, że Franciszek Legutko nie chce przyjąć misji. Proboszcz zachęcał ich, aby wpłynęli na Legutkę w tym względzie. Poruczenie to przyjęli na siebie Jan Dudek, handlarz trzody, Albin Vogel, ślusarz, Jan Szafranki, bednarz i Stefan Kogutowicz, ślusarz, który dali się do karczmy żydowskiej, gdzie Legutko przesiadywał. Na ich zachęty i namowy, by zedł do kościoła, Legutka odpowiadał obelgami a księży i kościół. Zdali oni o tem relację proboszczowi, który ponownie zachęcał ich, aby Leutce wyperswadowali dodatnią stronę misji. Postanowili oni więc jeszcze raz wpłynąć na Legutkę, gdy jednak i tym razem ich namowy nie odniosły skutku, wzięli się do środka energicznego, sprowadzili wóz, wyciągnęli Legutkę rzecomo przemocą z karczmy, włożyli na wóz i zawieźli przed kościół. W czynności tej brali udział także Antoni Kubala rymarz i Leon Gdowki, bednarz. Wskutek tego energicznego postąpienia Legutko przedłożył świadectwo lekarskie wykazujące na ramieniu i łopacie sińce. Dochołzenie karne z tego powodu przeprowadzone przeciw sześciu wymienionym parafianom wykażoło, że Legutkę przemocą wynieśli z karczmy i wsadzili na wóz, na wozie zaś gdy Legutko krzychał, Dudek ręką zatykał mu usta. Reszta wymienionych wsiadła także na wóz jako straż, by Legutko nie uciekł. W ten sposób przywieziono Legutkę przed kościół, do którego on jednak nie wszedł. Natomiast wszyscy sześciu za gorliwość tę, aby nawrócić grzesznika prokuratorja państwa oskarżyła o zbrodnię gwałtu publicznego z paragr. 93 uk. i jako oskarżeni stawali we czwartek przed trybunałem orzekającym sądu krajowego, pod przewodnictwem nadradcy Ursła przed którym oskarżenie podtrzymywał zastępca prokuratora radea sądu krajowego dr. Chwalibogowski.

Obwinieni nie poczuwając się do winy, w części powoływali się na zlecenia proboszcza, który jednak wyraźnie zaznaczył, że prosił tylko by perswazją wpłynęli na Legutkę.

Według ich zeznań, sprowadzili oni wóz na żądanie Legutki, który do nich rzekł: „Sprowadźcie mi furę, to pojedę“, i że przemocą żadnej nie używano, a kiedy go przed kościół przywieziono Legutko i tak uciekł, chociaż jest kulawy.

Trybunał po skończonej rozprawie uznał winnymi przekroczenia Dutkę, Vogla i Szafrankiego, skazując pierwszego na 20 koron, drugich po 10 koron grzywny. Trzech innych od oskarżenia uwolnił.

Obronę prowadzili adwokaci krajowi dr. Skąpski i dr. Lewicki.

Przy rozprawie obecnych było kilku żydów z Brzeska, którym widocznie zależało na zasądzeniu chrześcijan.

Podziękowanie. Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o ogłoszenie: Komitet jubileuszu Towarzystwa brat. pom. kelnerów w Krakowie poczuwa się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania za uświetnienie uroczystości Jubileuszowej przez wzięcie udziału w takowej pp. Reprezentantom miasta, Panu Posłowi, Wielbnemu Duchowieństwu, Reprezentantom Cechów i Stowarzyszeń krakowskich, jak również Delegatom z Wiednia i Pragi i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób do uświetnienia tej uroczystości się przyczynili.

Ponieważ Tow. brat. pom. kelnerów w Krakowie w najbliższym czasie ma zamiar założyć szkołę fachową dla praktykantów zawodu kelnerskiego, — na ten cel złożył p. Eustachy Chronowski właściciel „Grand hotelu“ znacznie większą kwotę, jak również na tenże cel znacznie większą kwotę przyczynił się p. Jan Goetz Okocimski, poseł do Rady Państwa. Komitet Jubileuszu z czystego dochodu również przeznaczył na ten cel pewną kwotę, tak iż mamy nieplonną nadzieję, że szkoła ta w krótkim czasie założoną zostanie. Za poparcie naszych usiłowań składamy wyżej wymienionym Dobrodziejom staropolskie „Bóg zapłać“ w tym przekonananiu, że i w przyszłości ludzie dobrej woli swego poparcia nam nie odmówią. Za Stowarzyszenie: F. r. Sauer, prezes. Franciszek Henzel, sekretarz.

O powszechne prawo głosowania. Donoszą ze Lwowa. W gmachu sejmowym odbyło się dziś w sprawie reformy wyborczej posiedzenie ko-

misji parlamentarnej wiedeńskiego Koła Polskiego pod przewodnictwem prezesa Koła Pol. Wojciecha Dzieduszyckiego. Obrady toczyły się ściśle poufnie. Zagaił je p. Dzieduszycki obszernym przemówieniem o charakterze ściśle informacyjnym, a mianowicie prezes koła podzielił się z komisją temi wiadomościami, jakie w tej sprawie uzyskał z rozmów z przywódcami innych stronnictw podczas swego pobytu w dniach ostatnich w Wiedniu i z rozmów z prezydentem ministrów hr. Gautschem. Uchwał żadnych komisja dzisiaj nie powzięła w tej sprawie.

Najbliższe wiece przemysłowe w połączeniu z wystawą Ruchomą urządzone staraniem „Ligi Pomocy przemysłowej“ odbędą się: 27 bm. w Komarnie, w sali towarzystwa zaliczkowego. Wiece o godzinie 8 wieczorem, 28 w Rudkach w sali „Sokoła“ wiec o godzinie 8 wieczorem. 30 bm. i 1 grudnia w Drohobyczu, 3 i 4 grudnia w Borysławiu, 4 i 5 grudnia w Samborze w sali „Sokoła“, 6 i 7 w Stryju w sali Czytelni kolejowej.

Trzemesnia. przy Myśleniach, 20 listopada. (Od nasz kor.) Po śmierci ks. Antoniego Łarowskiego, został zamianowany proboszczem w Trzemesni ks. Aleksander Brożek. Od czasu objęcia przez niego naszej parafii, wszystko się w Trzemesni zmieniło bo też ks. Brożek jest kapłanem wyjątkowym, który nie tylko w kościele za serca porywającymi kazaniami i nabożeństwami lud do Boga prowadzi, ale i po za kościołem pracuje gorliwie nad umoralnieniem oraz podniesieniem oświaty i dobrobytu swych parafian. Zaprowadził czytelnię, w której w niedziele i święta po niesporach lud się licznie gromadzi i tam miewa odczyty o uprawie roli — hodowli bydła, zakładaniu ogrodów i sadów owocowych itp. Podniósł miejscową straż ogniową i sam stanął na jej czele jako prezes; powołał do życia Kółko rolnicze, stara się o otwarcie w Trzemesni składnicy pocztowej, zakłada ogród owocowy i już poczynił zamówienia na szczepy; — zakłada sadzenie łożyny i swych parafian do tego zachęca; ma zamiar sprowadzić nauczyciela koszykarstwa, aby się parafianie tego rzemiosła wyuczili. Zaczyna kapłan w krótkim czasie zjednał sobie serca i miłość całej parafii.

Ze Skawiny donoszą nam: „Sokol“ tutejszy w nowo zbudowanym gmachu urządził stałą scenę amatorską, której uroczyste otwarcie odbyło się dnia 5 bm. Kółko amatorskie pod kierownictwem druha Farbowskiego odegrało 3 sztuczki ku zupełnemu zadowoleniu nawet najwybredniejszej publiczności. To też huczna brawa i liczne podziękowania były dla druha Farbowskiego jakoteż druhów amatorów wyrazem uznania i wdzięczności za ich pracę dla dobra tuł. Sokoła. Panie W. Pe... M. Fa... Z. Pa... M. Ży... A. Sz. odegrały swoje role pod każdym względem znakomicie i okazały obok dobrego wyszkolenia prawdziwe artystyczne talenty. Im też zawdzięcza p. Farbowski sukcesu będące udziałem pierwszego popisu.

Nadmienić wypada że Sokolstwo tutejsze z prezesem drem Michnikiem na czele jakkolwiek szczupłe w liczbę, odznacza się ruchliwością i przynosi pod każdym względem wielki pożytek społeczeństwu. Szczęść Boże zacej pracy!

W i d z.

Z Niepołomic donosi nasz korespondent: Dn. 19 bm. odbyło się tu w domu gospodarza Rogowskiego zgromadzenie socjalistyczne, na które przybyło zaledwie kilku ciekawych włościan okolicznych i garstka niedorożków żydowskich. Przemawiali delegaci z Krakowa Boczarowski i Gillar na temat równego i tajnego prawa głosowania.

Z przyjemnością zaznaczyć wypada, że Niepołomic i gminy sąsiednie nie bardzo się garną pod czerwony sztandar; poważni a roztropni włościanie nasi wolą bowiem zapisywać się do tuł. „Czytelni“, gdzie w każdą niedzielę i święto znajdują niezmiernie skąpy pokarm duchowy i odpowiednią naukę.

Dobrane kółko amatorów z Tarnowa urządziło tu 19 bm. w sali kasynowej uroczyste wieczerki ku uczczeniu powstania listopadowego. — Obfity program obejmował słowo wstępne, chór grę na mandolinach, deklamację oraz sztukę Staszczaka: „Kościuszko w Petersburgu“. Całość wypadła dobrze a młodym wykonawcom należy się zasłużone uznanie.

B.

W Brzostku odbędzie się w kościele parafialnym dnia 26 bm. o 4 popoł. ślub p. Karola Kwiatkowskiego z p. Anną Wandą Zastawną.

Kroniczka lwowska. (Od nasz kor.) Ks. Arcybiskup Hryniewiecki wyjechał na Południe.

Z powodu przypadającej wczoraj rocznicy Krożańskiej, wieczorem zgromadziła się tłumnie na cmentarzu Łyczakowskim polska młodzież szkół średnich. Pod krzyżem postawionym tu na pamiątkę strasznej rzezi, dokonanej przez siepaczów carskich w r. 1899 w Krożach na Litwie na bezbronnym ludzie wiejskim za miłość wiary i obronę kościoła, odśpiewała młodzież pieśni; wygłoszono okolicznościowe mowy. Z cmentarza udano się pochodem do miasta. Najpierw pod pomnikiem Ujejskiego, a potem Mickiewicza śpiewano pieśni i przemawiano. Podczas przemowy pod pomnikiem Mickiewicza wkroczyła policja. Spokoju nie zakłócono.

Wielką demonstrację o powszechne prawo wyborcze zapowiadają socjaliści na dzisiejszy wieczór. Po mieście rozrzucono dziś odezwę wzywającą wszystkich robotników do zebrania się o 7-mej wieczorem pod gmachem sejmowym w ogrodzie pojezuickim.

Sprzedaż koniny cieszy się w dalszym ciągu we Lwowie niezwykłym powodzeniem. Przedsiębiorstwo już musi powiększyć liczbę czeladników, których telegraficznie sprowadza z Wiednia. Popyt o mięso jest wielki, lecz o wiele większy o wędliny: Ceny są następujące: Mięso: Połędwica za 1 kg. 72 hal. Rozbratel 60 hal., uszyk 64 hal., pieczeń 64 hal., krzyżówka 64 hal. Mięso 56 hal. Wędliny: kiełbasa wiedeńska za kg. 72 hal., kiełbasa paryska 88 hal., kiełbasa sucha 80 hal., kiełbasa salami 80 hal., kiełbaski frankfurckie 8 hal., kiełbaski mniejsze 4 hal., serweladki zwykłe po 4 hal., serweladki debreczyńskie po 8 hal.

Przez tor kolejowy w Kleparowie przechodził onegdaj wieczorem około godziny 6 gospodarz tamtejszy, 78-letni starzec Wołoszyn. W tej chwili nadszedł pociąg, dający z głównego dworca na Podzamcze. Starzec, który był głuchy, nie słyszał sygnału zbliżającego się pociągu, nie usunął się na czas z toru, a uderzony skrzydłem lokomotywy, upadł na ziemię z taką siłą, że w upadku pękła czaszka. Śmierć nastąpiła natychmiast. Wypadek zdarzył się o jakie 100 kroków od budki, obok rampy.

Do niedawna jeszcze przy tej rampie w chwili zbliżenia się pociągu, stał zawsze ktoś ze służby kolejowej, nie pozwalając na przechodzenie przez tor. Ze względów oszczędnościowych dozorcę tego cofnięto i od tego czasu weszło w zwyczaj, że tamtejsi mieszkańcy dla uniknięcia straty czasu, gdy rampa spuszcza, przechodzą popod rampą, pomimo, że nieraz pociąg oddalony jest zaledwie na kilkadziesiąt kroków.

Żywceem spalone dzieci. Z Bóbrki donoszą: Włościanka w Horodyszczu królewskim Wolka Nakoneczna, wychodząc onegdaj w pole, pozostawiła w zamkniętej przez siebie chacie dwoje dzieci: sześć i czteroletnie. Dzieci w czasie nieobecności matki zbliżyły się tak nieszczęśliwie do kuchni, że zajęły na sobie ubrania i stanęły w jednej chwili w płomieniach. Jedno z nich zginęło natychmiast, drugie zmarło w kilka godzin po wypadku.

W Wojniczu zmarł 21 bm. magister Julian Jaworski, dzierżawca apteki; pogrzeb odbędzie się w piątek rano o godz. 8-mej.

W Tłuczani zmarł 24 bm. dr. Józef Lewandowski, lekarz i obywatel ziemski; pogrzeb odbędzie się 24 bm. rano.

Aresztowanie bandy fałszerzy pięćdziesięciokoronówek. Herszt fałszerzy Nuchim Schapira, został na żądanie rządu austriackiego, uwięziony przez władze angielskie w Londynie Nuchim Schapira zorganizował jak wiadomo — w ostatnich czasach bandę, która w krajach austriackich i na Węgrzech a specjalnie w Galicji puściła w obieg mnóstwo podrobionych not 50 koronowych. Pewną część bandy wyłowiły w Austrii władze bezpieczeństwa. Nuchim Schapira został uwięziony w Londynie, ale poczynił zarzuty przeciwko wydaniu go Austrii. W sobotę uchwalił trybunał sądowy w Londynie wydać Schapirę w ręce władz austriackich. Również uchwalił trybunał londyński wydanie dwóch wspólników Schapiry, a mianowicie Butterweicha i Fischera pochodzących z Galicji, co do wydania Kupferschmieda i Färbera trybunał później poweźmie uchwałę.

Najlepszym pokarmem dla dziecka, osobliwie w pierwszym okresie życia, jest mleko zdrowej matki. Gdy jednak pokarmu tego niema, gdy matka nie znajduje się we wszystkich warunkach zdrowej i dobrej karmicielki, mączka dla dzieci Gurguła jest jedynym środkiem odżywczym i wyżywczym, który ten brak skutecznie zastąpi. Do nabycia w aptekach. Do każdej puszkii dołączamy opis użycia.

Wiec w sprawie polskiej w Petersburgu.

W uzupełnieniu telegramu naszego o odby-
tym w Petersburgu wiecu w sprawie polskiej,
podajemy jeszcze szczegóły następujące:

Przewodniczył wiecowi Anienski, do przy-
jęciu należeli między innymi Struwe i Sokołow.
Przemawiali: Pantalejew, Karejew, Rodiczew,
Lednicki, Reisner, inż. Mieczysław Szmidt z
Warszawy, Falborski, Winawer i wielu innych.
Wiec zwołany został przez Związek zwią-
zków.

Po przemówieniach przewodniczący posta-
wił wiadomy wniosek i zapytał, kto jest za nim.
Wszyscy podnieśli rękę. Wówczas zapytano:
Kto jest przeciw. Nie podniosła się ani jedna
ręka. Tak jednomyślnie powzięta rezolucja
brzmiała dosłownie jak następuje:

„Rezolucja, przyjęta na wiecu polskim,
zwołanym przez Związek związków w d. 17 listo-
pada.

W d. 29-ym października prostym aktem
prawodawczym 10 milionów naszych współoby-
wateli polskich postawiono poza prawem. Akt
ten grozi, iż orężem wojska zdusi ruch wolno-
ściowy w Polsce. Zniesienie wszystkich rękojmi
prawnych i przedstawicielstwa narodowego o-
biecuje on bratniemu narodowi, który ręką w
rękę szedł z nami w walce o prawa i wolność.

Oburzeni jawną zdradą rządu wobec obie-
tań, danych Manifestem d. 17 października, sta-
nowczo odpychamy to kłamstwo, którem zamie-
rza on osłonić ten krok swój na drodze despoty-
zmu i reakcji.

Wiemy, że naród polski nie dąży do roz-
członkowania Rosji: w chwili obecnej wszystkie
partje polskie żądają nie oderwania się od Ro-
sji, lecz tylko autonomji, niezbędnej dla narodu,
posiadającego swój język, kulturę i osobne do
dziś utrzymane prawo cywilne i administra-
cyjne.

Głośno oświadczamy, iż jednomyślnie przy-
łączamy się do żądania autonomji polskiej, jako
jedynego środka rozwiązania sprawy polskiej i
niezbędnego warunku trwałości swobody w całej
Rosji. To żądanie wypisane jest na sztandarze
nie tylko polskich bojowników wolności, lecz i
wszystkich postępowych partji rosyjskich. Twier-
dzenie zaś komunikatu rządowego, iż Polska dą-
ży do oderwania się od Rosji, ma na celu jedy-
nie wniesienie waśni do ruchu wolnościowego,
podburzenie politycznie nierozwiniętych żywio-
łów narodu rosyjskiego na Polaków i zduszenie
wolności rosyjskiej w bratobójczym sporze.

Lecz tego nie będzie!

My — ludzie z różnych partji i grup, stoją-
cych na gruncie walki wolnościowej, zgroma-
dziwszy się na wiecu w d. 4-ym listopada w Pe-
tersburgu, oświadczamy naszym braciom-pola-
kom:

Razem kroczyliśmy dotychczas w ciężkiej
walce za waszą i naszą wolność — razem pójd-
ziemy i nadal.

Za zdracę sprawy rosyjskiej uważamy każ-
dego, kto podnosi rękę na naród polski.

Z oburzeniem protestujemy przeciw aktowi
samowoli i przemocy z d. 29-go października i
wzywamy całe społeczeństwo do walki z poli-
cyjno-samowładczym systemem.“

Na wiec nadeszła następująca depeza od
znakomitego pisarza rosyjskiego, Korolenki:

„Głęboko dotknięty wprowadzeniem stanu
wojennego w Polsce, ślę braterskie pozdrowienie
zebranym.

Rosji niepotrzebne uciemianie, jej potrze-
ba siostrzanej łączności na gruncie swobody. Po-

za ogólną wolnością nie może być rozstrzygnię-
ta sprawa polska! Gnębiona zaś narodowość
wylacza istnienie wolności!

Łączność celu wymaga łącznej taktyki.
Wszyscy, co pragną swobody, powinni z wysił-
kiem, wspólnymi siłami utrzymać zajęte pozycje
i odeprzeć reakcję.

A więc łączność, braterstwo, wolność!“

Sejm krajowy.

(Sprawozdanie telefoniczne.)

Lwów 23 listopada. Na dzisiejszem posie-
dzeniu uchwalono ustawę zezwalającą na po-
bór opłat gminnych od napojów spirytusow-
nych miastom Alwernia i Ulanów. Następnie
marszałek na podstawie § 86 regulaminu za-
proponował, aby do deputacji, która udać się
ma do Wiednia dla złożenia cesarzowi podzię-
kowania za Wawel, weszli posłowie: Wojciech
Dzieduszycki, Dawid Abrahamowicz, Stanisław
Tarnowski, Stan. Stadnicki, Leon Piniński, Al-
bin Rayski, Franciszek Kramarczyk.

Propozycję marszałka przyjęto.

Następnie przystąpiono do rozpraw nad
sprawozdaniem komisji administracyjnej w
sprawie zmiany sejmowej ordynacji
wyborczej.

Sprawozdawca Górski nie jest
obecny na sali.

Marszałek odracza posiedzenie na 5 minut.
Po podjęciu obrad, oświadcza marszałek, że
w zastępstwie nieobecnego p. Górskiego re-
ferować będzie wiceprezes komisji admini-
stracyjnej Wład. Gniewosz.

P. Gniewosz wchodzi trybunę i oświad-
cza, że ponieważ p. Górski złożył refe-
rat, mówca, jako wiceprezydent komisji obo-
wiązany jest przedstawić wniosek komisji,
który jest następującym: „Sejm utrzymując
zasadę reprezentacji kurjalnej, a dążąc do
rozszerzenia prawa wyborczego przez zniże-
nie cenzusu podatków bezpośrednich, i u-
względniając w miastach, będących ważnymi
ogniskami przemysłowymi także robotników
kwalifikowanych, jednakże z zastrzeżeniem,
że przez odpowiednie ustawy połączone z pe-
wnem pomnożeniem mandatów zapobiegnie
się bezwzględnemu majoryzowaniu klas wy-
żej opodatkowanych i wyżej wykształconych,
poleca Wydziałowi krajowemu, aby zebrał
wszystkie potrzebne daty i materiały i na naj-
bliższej sesji przedłożył Sejmowi projekt usta-
wy, powyższe zasady uwzględniającej“.

Marszałek kraj. udzielił głosu sprawozdaw-
cy mniejszości komisji p. Głabińskiemu.
Imieniem mniejszości prosi mówca o uchwa-
lenie projektu reformy wyborczej, dołączone-
go do sprawozdania. Zasadnicze motywa tego
projektu opierają się na trzech punktach,
a mianowicie: 1) Wprowadzenie powszechnej
kurji wyborczej, kurji powszechnego głosowa-
nia, na wzór piątej kurji do parlamentu ze
względu, że istota nowoczesnego państwa i spo-
łeczeństwa wymaga, aby wszyscy obywatele,
jako równouprawnieni mieli głos i mieli pra-
wo udziału w sprawach publicznych w pracy
autonomicznej. Kurja ta według rzeczowego
projektu ma mieć 24 mandatów, t. j. ze Lwo-
wa i Krakowa po jednym z bezpośredniego
wyboru, oraz 22 z kraju z pośredniego wy-
boru. 2) Żądanie powiększenia liczby manda-
tów z wszystkich kurji z wyjątkiem kurji
wielkiej własności, a to w miastach o 13, Iz-
bach handlowych o 5, z wsi o 5. Ogółem te-
dy miałby się skład Sejmu zwiększyć o 47
mandatów. 3) Wprowadzenie tajności głoso-
wania dla zapewnienia zupełnej niezależności
wyborców i to we wszystkich kurjach, nie
wykluczając jednak jawności dla tych wybor-
ców, którzy sobie jej sami życzą. — Na pod-
stawie dat statystycznych uzasadniał mówca
żądanie miast powiększenia liczby ich posłów
i zaznaczył, że gdy tylko demokraci zapowie-
dzieli projekt reformy spotkali się najpierw
u ogółu z zarzutem, że gonią za popularne-
ścią, zaraz potem od dołu podsuwano wnio-
skodawcom nikczemne oszustwo polityczne.
Widać z tego, jak wygląda popularność. —
Mówca nie traci nadziei, że większość przy-

chyli się do tego projektu, który będzie je-
dnym krokiem dalej w spełnieniu żądań spo-
łecznych naszego kraju. (Huczne oklaski na
lewicy)

Pos. Skołyszewski jako mówca prze-
ciw wnioskowi komisji, zarzuca większości
sejmowej, że sprawę będącą na porządku
dziennym załatwiła mniej niż odpowiednio, że
nie postąpiła z tą sprawą tak jak powinna
była postąpić, i że większość stanęła na ma-
łostkowym stanowisku utrzymania własnego
stanu posiadania, a nie stanowisku interesu
narodowego. Bezwarunkowo nie można wy-
kluczyć szerokich warstw społecznych od u-
działu w pracy ustawodawczej. — Obecnie
nastąpiła chwila, w której Sejm musi iść szyb-
szym krokiem ku rozszerzeniu praw wybor-
czych ludności. Mówca apeluje do uczuć na-
rodowych i wspomina tę piękną chwilę w
przeszłości naszego narodu, gdy do Sejmu
polskiego dopuszczono tych, którzy prawa
udziału w nim nie mieli w wiekopomnej kon-
stytucji Trzeciego Maja. Mówca stawia naj-
skromniejsze żądanie, jakie w tej sprawie sta-
wiać można, mianowicie wnosi rezolucję, aby
w ramach obowiązującej dzisiaj ordynacji wy-
borczej Wydział krajowy wypracował nową
ordynację, któraby odpowiednio kurje w sto-
sunku do płaconych podatków i liczby ludno-
ści wyposażyła w mandaty i z żądaniem za-
prowadzenia V. kurji z 24 przynajmniej man-
datami. W końcu żąda mówca, aby Wydział
krajowy uniknął zbytniego pomnażania ogól-
nej liczby posłów w Sejmie, gdyż na tem
ucierpiałaby praca ustawodawcza Sejmu. (Okla-
ski).

Pos. Stadnicki obszernie omawiał uje-
mny efekt reformy wyborczej wśród włościan,
oraz jo miastach i miasteczkach. Porównał
następnie dążenie do tej reformy z podobnymi
dążeniami w Rosji i na Węgrzech, wreszcie
omówił projekt klubu demokratycznego i o-
świadczył się za wnioskiem komisji admini-
stracyjnej.

Marszałek na życzenie, objawione z wielu
stron Izby, odczytuje listę posłów zapisanych
do głosu. Przeciw: pp. Oleśnicki, Rotter,
Stapiński, Rutowski, Łazarski, Stojalowski,
Maryewski, Tarnawski, Maiss, Bednarski, Ja-
biński, Lowenstein, pro: Milewski, Biniński,
Kozłowski, Stanisław Tarnowski, Czartoryski.

Zabrał głos p. Oleśnicki w długiej mo-
wie sprzeciwił się tak wnioskowi większości,
jak i mniejszości. Żąda równego bezpośred-
niego powszechnego tajnego prawa głosowania,
gdyż tylko wtedy Rusini zyskają słusne i
sprawiedliwe, należące im się prawa w re-
prezentacji kraju. Ostro krytykował wnioski
większości, zarzucając jej faryzeuszostwo i
twierdził, że gdyby nie Rusini, to większość
ani mniejszość w Sejmie gal. nie sprzeciwi-
łaby się zaprowadzeniu bezpośredniego gło-
sowania.

Posiedzenie zakończono o godz. wpół do
3-ciej, następne o godz. 7 wieczorem.

Lwów, 23 listopada. Z kompetentnego źró-
dła dowiaduje się lwowska filia c. k. Biura ko-
resp., o powodach złożenia przez p. Górskiego
referatu, co następuje: Rezolucja, uchwalona
przez komisję administracyjną była kompromi-
sem. Wnioski prywatne i tenor sprawozdania
p. Górskiego szły dalej, niż ta rezolucja komisji.
W toku obrad komisji okazało się, że inne wni-
oski ścieśniają to, co referat p. Górskiego pro-
ponuje. Pod wpływem nalegań p. Górski usta-
pił i dla utrzymania harmonii na prawicy, z
tem jednak zastrzeżeniem, że zmodyfikowana
wskutek kompromisu rezolucja zawiera w innej
stylizacji mniej więcej te same myśli wytecz-
ne. Tymczasem wczoraj powstały pewne wat-
pliwości, czy z tej strony, w której żądano mody-
fikacye, znajdzie się poparcie dla tej modyfiko-
wanej rezolucji i podjęto usiłowania, aby sej-
mowi przedłożyć nową jakąś rezolucję. Wobec
tego p. Górski oświadczył, że referatu zatrzyma-
ć nie może i złożył mandat do komisji admini-
stracyjnej.

Módlmy się za dusze zmarłych

książeczka zawierająca: Nowenną, koronkę, krótkie nabożeństwo na każdy dzień
godnia, oraz modlitwy za zmarłych. do nabycia: w handlu Dówoycjonalów K. ZA
JĄCZKOWSKIEGO, Kraków Plac Maryacki 1. 7.

Tamże są na składzie: pięknie malowane Korpusy na Krzyże — wycinane z blachy na 60 ctm., 80, 1 m. i 1 m. 20 ctm. —

Bardzo praktyczne, bo lekkie TRWAŁE I TANIE!

TELEGRAMY

Konferencja kolejarzy.

Wiedeń, 23 listopada. Dziś przedpołudniem rozpoczęła się konferencja kolejarzy kolei prywatnych, (przybyło 96 delegatów.) Przedmiotem obrad jest sprawa biernego oporu na krajach i wybór komisji, która zawierać ma rokowania z dyrekcjami kolei prywatnych.

Z Uniwersytetu wiedeńskiego.

Wiedeń 23 listopada. Kierownik ministerstwa oświaty upoważnił senat uniwersytetu wiedeńskiego do załatwienia we własnym zakresie działania prosby studentów, relegowanych z powodu ostatnich zajęć na uniwersytecie i złagodzenie kary. Senat uznał wprawdzie, po ponownym zbadaniu stanu rzeczy, że kary były zupełnie słuszne, postanowił jednakże je złagodzić i zamienić relegowane na nagane wobec senatu akademickiego, z zagrożeniem bezwzględnego wydalenia na wypadek ponownego wykroczenia.

Ustąpienie Balfoura?

London, 23 listopada. Wielkie zainteresowanie budzi w kołach politycznych artykuł „Timesa” i „Daily Telegraph” z zapowiedzią, że Balfour wręczy niebawem królowi dymisyę. Gdyby Balfour to uczynił król wezwie liberałów do utworzenia gabinetu. Parlament zebrałby się następnie na krótką sesję a nowe wybory zostałyby przeprowadzone zaraz po Nowym Roku.

Mocarstwoprzeciw Turcji.

Ateny 23 listopada. Okręty przeznaczone do demonstracji flotowej przybyły już wszystkie do Pireus.

Paryż, 22 listopada. (tel. pr.) Do „Echo de Paris” donoszą z Szangaju: 4 okręta wojenne, rosyjskie, internowane w tutejszym porcie, pożeglowały do Władystoku. Za nimi podążył nagle krążownik amerykański Baltimore.

Paryż, 23 listopada. (tel. pr.) Donoszą do „Echo de Paris” z Nagasaki pod datą 19 listopada: Na okręcie transportowym „Woroneż”, na którym znajdują się admirał Roździestwieński, admirał Wiren i 16 innych wyższych oficerów, 2000 ludzi załogi i jeńców, zbuntowali się. Żądali natychmiastowego odplynięcia do Rosji. — Bunt ten jest, zdaje się, w związku z buntem Władystockim.

London 23 listopada. Agencja Lloyd donosi, z Władystoku z onegdaj: Jak słychać jeden okręt prawdopodobnie „Surabaya” zatonął. Los załogi nieznany. Wypadek wydarzył się w odległości 30 mil na północ od przylądka Menzyków. Na miejsce wypadku wysłano ekspedycję.

Bukareszt 23 listopada. Rada ministrów zniosła zakaz wywozu kukurydzy.

Belgrad 23 listopada. Pożyczkę 70 milionów franków podpisano już w Brukseli. Jak słychać zawarto ją z trzema instytucjami, między temi z wiedeńskim Unionbankiem. Pożyczka jest 4 i pół miliona proc. kurs netto 81.

Belgrad 23 listopada. Prezydent skłuszył wzbrowni dostępu na salę obrad jednemu z dziennikarzy za powtórzenie wyrażenia się jednego z deputowanych. Wobec tego wszystkie tutejsze dzienniki bojkotują skłuszenie k nie podają sprawozdań z jej posiedzeń.

REWOLUCJA W CARACIE

Kongres ziemstw.

Moskwa. 23 listopada. W dyskusji nad rezolucją proponowaną przez Biuro zjazdu ziemców i reprezentantów miast, przemawiało wczoraj wieczorem 27 mowców. — Wniesiono rozmaite poprawki. Biuro cofnęło ową rezolucję i w

zmienionem brzmieniu przedłoży ją pod głosowaniem.

Zjazd otrzymał od rozmaitych stowarzyszeń, zarządów ziemstw i innych korporacji na prowincji telegramy z zaznaczeniem konieczności poparcia rządu i z oświadczeniem się przeciw (!) konstytuancie.

Wiedeń 23 listopada. (tel. pr.) „Neue Freie Presse” donosi: Przebieg obrad ziemców w Moskwie jest przedstawiany dotąd stronnice, według opinii sprawozdawców, i nie można przewidzieć dotąd jaką będzie ostateczna rezolucja.

Popieranie rządu znalazło mało obrońców. Większość żąda, aby Witte wprzód wykazał, że zasługuje na zaufanie.

Zyskał oklaski nawet Doniec Filatjew, gdy się wyraził że lepiej zaufa socjalistom jak rządowi. Umiarkowani liberali, do których należą Szypow, bracia Guzczow, Krasowski i hr. Heyden zbrali tylko 100 członków, na 300 uczestników zjazdu.

Wpływowy profesor Kuźmin-Karawajew odmówił wstąpienia do tej grupy, ponieważ za daleko szersze zapatrywania jak oni na sprawę autonomji Polski. Żadnej rezolucji jeszcze kongres nie powziął.

Posiedzenie rady ministrów.

Petersburg, 23 listopada. (P. aj. tel.) Ministrowie wojny i marynarki biorą udział we wszystkich posiedzeniach rady ministeryjalnej, które się odbywają prawie codziennie pod przewodnictwem Wittego. Raz w tygodniu odbywa się posiedzenie rady ministeryjalnej w Carskiem Siole pod przewodnictwem cara.

Witte.

Petersburg, 23 listopada. (Pet. aj. tel.) Prezydent ministrów Witte otrzymał od rad gminnych Kazania i Astrachania oraz od gield w Rybińsku i Samarze, telegramy, zapewniające go, że korporacje te popierać będą rząd oparty na zasadach manifestu z d. 30 października br.

Petersburg 23 listopada. (P. aj. tel.) W gubernii czernichowskiej, tambowskiej penzeńskiej kurskiej oraz w gubernii saratowskiej w okręgach: bałaszowskim, petrowskim i atkarskim ogłoszono stan wzmocnionej ochrony.

Z Finlandyi.

Helsingfors, 23 listopada. Zgromadzenie stronnictwa robotniczego 191 głosami przeciw 96 głosom uchwaliło, aby stronnictwo nie wzięło udziału w wyborach do sejmu. Jeżeli to okaże się koniecznym ma być proklamowany strejk jeneralny.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Zarząd salinarny w Bochni ogłasza na dzień 7 grudnia b. r. licytację ofertową na dostawę desek, łat i ślizów jodłowych. Bliższych informacji udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Dostawa obuwia dla armji. W ministerstwie handlu odbyła się konferencja co do rozdziału dostaw obuwia i wyrobów siodlarskich na r. 1906 między rękodzielników. Z Galicji brał udział w konferencji reprezentant krakowskiej Izby handlowej dr. Rapaport. Ogółem na rok przyszły przypadnie całą Austrię do wykonania 51.600 par trzewików wojskowych, wartości 610.000 kor., oraz roób rymarskich i siodlarskich wartości 218.000 koron.

Dla hodowców ryb. Komitet galic. Tow. gospodarskiego urzędu we Lwowie w czasie od 27 do 29 stycznia 1906 r. w gmachu sejmowym

lub w muzeum przemysłowym, wystawę nasion, przetworów owocowych i narybku, który gospodarze stawowi mają na sprzedaż. Narybek winien być przechowany w słoikach w formalinie. Wystawa daje gospodarzom stawowym bardzo dobrą sposobność pokazania szerszym kołom hodowanego przez siebie narybku i pozyskania dla niego nabywców, a właściciele wód niehodujący narybku mogą już w czasie wystawy nawiązać stosunki z hodowcami lub zaraz zakupić potrzebną im na wiosnę 1906 ilość narybku. Dlatego Towarzystwo rybackie zachęca bardzo gospodarzy stawowych i hodowców ryb, aby jak najliczniej wzięli udział w wystawie.

NADEŚLANE.

Zakład dentystyczny
Dra T. TYSZECKIEGO
ul. Jagiellońska 5 (róg Szewskiej)

Dr ADAM GETTLICH

-szy sekundar. Szpit. św. Ludwika dla dzieci
ordynuje w **CHOROBAH DZIECIĘCYCH**
ul. Florjańska Nr. 53

Najlepsze mleko alpejskie zawiera

NESTLÉ MACZKA DLA DZIECI
dla niemowląt, rekonwalescentów i chorych na żołądek
Półdawkę do celów doświadczalnych 1 Kr. 1.-
Dla P.T. Akuszerki zawsze do dyspozycji gratis dawki
różne rodzaje broszurki

W Krakowie u Reimai Sp.
Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryjach.

Rzeczy godne zwiedzenia W KRAKOWIE.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o godz. 10 w niedzielę i święta o godzinie pół do dwunaste przed południem.

Groby zasłużonych (w krypcie na Skalce), grób Skargi (w kościele św. Piotra), oraz skarbiec kościoła N. P. Maryi oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

Muzeum narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godz. 10—4 za opłatą wejścia 1 K w dnie powszednie (w poniedziałek jednak 2 kor), w niedzielę i święta po 20 hal. Od osoby.

Muzeum im. Emeryka hr. Czapskiego Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 hal.

Dom i Muzeum Jana Matejki (Floryańska 41) otwarte codziennie od 10—4 za opł. 60 hal.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy Floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w., otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Towarz. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szepeńskim otwarta codziennie od 10—5 prócz poniedziałków. — Wstęp w niedzielę 40 h., w dnie powszednie 1 kor.

Muzeum XX Czartoryskich wtorki piątki od godz. 9—1.

Największy zakład krawiecki w kraju

oraz **UBRAŃ GOTOWYCH WŁASNEGO WYROBU.**

Związek katol. krawców **KRAKÓW** ul. Florjańska 1. 7 — tuż przy Rynku
LWÓW, FILIA łałicki 1. 7.

POLECA SWÓJ BOGATO — ZAOPATRZENIE
NY SKŁAD MATERIAŁÓW ŚWIEŻO SPRAWOZDANYCH, KRAJOWYCH I ANGIELSKICH

Szybko a szczupło

wyrastająca młodzież szkolna obojga płci, osłabieni rekonwalescenci, kobiety karmiące, szcuple i delikatnie zbudowane, a w szczególności osoby każdego wieku chore na żołądek, oraz starcy znajdujący w maczce Gurgula środek wzmacniający ich siły z wielką korzyścią dla organizmu. To lekkie a jednak w wysokim stopniu odżywcze pożywienie znieśnie i strawi nawet bardzo osłabiony żołądek.

kompletne **Wyrawy kuchenne** poleca **W. HALSKI** Kraków
głównie **W. HALSKI** Subiennice.

zyskała czys 10 piklowa nallensad mark. Naktux stalowe emaliozane, patonowane stalowe z obrzeżem emaliozane, stalowe emaliozane patonowane

Magazyn Towarów Wschodnich-Orientalnych Dr NIEG i SKA Kraków, Rynek gł. 25

Największy skład Dywanów Perskich.

Uskuteczniamy przez sprowadzonego z Konstantynopola specjalistę, reparacje dywanów perskich.

Wyroby oryginalne: PERSKIE — TURECKIE — INDYJSKIE — JAPOŃSKIE — ALGIERSKIE — CHINSKIE — BOSNIACKIE — BUEGARSKIE — KAUKAZKIE.

C. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

waznego od 1 października 1905 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst. do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; połączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwernii i Sierszy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.

6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa
6.50 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk i do Ickan; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu, (przyjazd 9.55 wieczór) w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa.

8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa
8.22 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Podgórze-Płaszowa do Lwowa; połączenia: W Debicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega.

8.30 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Krakowa
8.46 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Podgórze-Płaszowa do Wieliczki;

8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa do Kocmyrzowa i do Mogiły

9.02 przed poł. pociąg osobowy Nr. 41 z Krakowa
9.17 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze-Płaszowa
9.24 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze przyst. na linię transwersalną przez Podgórze Płaszów, Skawinę, Suchę; w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Suchej do Żywca i Dwardonia, w Chobówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, od 16. IX do 30. IV. 1906 z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący pierwszej i drugiej klasy.

11.00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa
11.12 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk i do Ickan; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.

1.15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze-Płaszowa
1.38 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze przystanku do Suchy i Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawinę; połączenia w Kalwarii do Wadowic i Bielska, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.

1.30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa
1.47 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Podgórze Płaszowa do Wieliczki;

1.50 po poł. poc. osob. Nr. 6213 z Krakowa do Mogiły i Kocmyrzowa

2.49 po poł. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa do Lwowa; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła i do Nowego Sącza, w Rzeszowie do Jasła stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.

3.15 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa
3.25 poc. osob. Nr. 25 z Podgórze Płaszowa do Słotwiny

6.15 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Krakowa
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Podgórze Płaszowa do Stróż, połączenia w Stróżach do Nowego Sącza

7.40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa
7.51 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Podgórze-Płaszowa do Wieliczki

8.00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa
8.13 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze-Płaszowa
8.20 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze przystanku na linię transwersalną; przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchę, połączenia w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia, w Kalwarii do Wadowic, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, w Zagórzach do Gorlic.

8.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa do Kocmyrzowa

8.38 wiecz. poc. posp. Nr. 1 z Krakowa do Ickan Bukaresztu, Konstancji a stąd w czwartki i niedziele okrętem do Konstantynopola.

9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Krakowa
9.10 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk i Ickan

10.55 wiecz. poc. osob. Nr. 11 z Krakowa
11.05 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk i do Ickan, połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc, i Budapesztu; w Debicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia przez Rozwadów w kierunku ku Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i w Przeworsku do Tarnobrzega.

11.50 w nocy pociąg osob. Nr. 47 z Krakowa
12.02 w nocy poc. osob. Nr. 1022 z Podgórze-Płaszowa
12.08 poc. osob. Nr. 1022 z Podgórze przystanku do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchę, połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do Żywca i z Wardonia; w Chobówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu. Z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.

Przyjazd do Krakowa i do Podgórze

4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Tarnowie od Jasła i od Orlowa;

5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgórze przystanku
5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgórze-Płaszowa
6.07 ran. poc. osob. Nr. 48 do Krakowa z linii transwersalnej przez Suchę, Skawinę, Podgórze, Płaszów

6.41 ran. poc. posp. Nr. 2 do Podgórze-Płaszowa
6.50 ran. poc. posp. Nr. 2 do Krakowa z Ickan; połączenia w środy i niedziele przez Konstancję z Konstantynopola (okrętem do Konstancji) codzień od Bukaresztu.

7.19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórze-Płaszowa
7.30 ran. poc. osob. Nr. 412 do Krakowa z Wieliczki

7.40 rano poc. osob. Nr. 6212 do Krakowa z Kocmyrzowa i Mogiły

7.45 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórze przystanku
7.53 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórze-Płaszowa
8.10 rano poc. osob. Nr. 32 do Krakowa z Oświęcimia i Suchy; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Krakowa, w Spytkowicach od Suchej, Wadowic, w Kalwarii od Wadowic;

8.32 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa
8.45 rano poc. osob. Nr. 18 do Krakowa z Podwoleczysk i z Ickan, połączenia w Tarnowie od Nowego Sącza — Stróż

10.28 rano poc. mieszany Nr. 1061 do Podgórze przystan.
10.35 rano poc. miesz. Nr. 1061 do Podgórze-Płaszowa z Oświęcimia; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia, w Podgórze-Płaszowie od Krakowa i Lwowa

11.22 przed poł. poc. miesz. Nr. 462 do Podgórze-Płasz.
11.35 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Krakowa z Wieliczki;

1.05 po poł. pociąg osob. Nr. 6214 do Krakowa z Kocmyrzowa i Mogiły;

1.17 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgórze-Płaszowa
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Krakowa z Lwowa; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż

2.24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa ze Lwowa;

4.17 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórze przystanku
4.25 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórze-Płaszowa
4.40 po poł. poc. osob. Nr. 42 do Krakowa z linii transwersalnej przez Suchę, Skawinę, Podgórze-Płaszów, połączenia w Zagórzach, z Gorlic, w Jasie od Rzeszowa, w Chobówce od Zakopanego w Suchej od Dwardonia, w Kalwarii od Bielska, Wadowic.

6.12 wiecz. osob. Nr. 16 do Podgórze Płaszowa
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 16 do Krakowa z Podwoleczysk i z Stanisławowa połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże, w Bierzanowie od Wieliczki.

7.10 wiecz. pociąg osob. Nr. 6216 do Krakowa z Kocmyrzowa

8.55 wiecz. osob. Nr. 1035 do Podgórze przystanku
9.00 poc. osob. wiecz. Nr. 1035 z Podgórze-Płaszowa.
9.12 wiecz. osob. Nr. 44 do Krakowa z Oświęcimia połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej, Alwernii.

9.31 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa
9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Krakowa z Podwoleczysk i z Ickan połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Przeworska przez Rozwadów od Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano) Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże

10.35 wiecz. osob. Nr. 24 do Podgórze-Płaszowa
10.45 wiecz. osob. Nr. 24 do Krakowa z Rzeszowa połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże

10.41 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze przystanku
10.47 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze-Płaszowa
11.00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa z Nowego Sącza przez Suchę, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orlowa, w Habówce od Zakopanego, w Kalwarii od Bielska i Wadowic.

Największy Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza (przy placu Szepepańskim). Telefon Nr. 831. Filja ul. Kopernika 1. 6

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy

Posiadają własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

„Ival.“

Przez lekarzy zalecany leczniczo-wzmacniający dodatek do kąpiel dla dorosłych i dzieci.

Kąpiele „IVAL“ działają prawie cudownie przy gościecu, reumatyzmie, cierpieniach nerwowych, kobiecych, bezsenności, ziębniciu nóg i rąk, hypochondrji, blędnicy, astmie, paraliżu, urzaczach, osłabieniu pęcherza, chorobach skórnych, hemoroidach, cierpieniach żołądka, i t. p.

Kąpiele „IVAL“ wzmacniają nerwy, odświeżają krew. U osób, które używają kąpeli „Ival“, pracuje krew i system nerwowy normalnie, a zmysły stają się bystrzejsze. Siła fizyczna i duchowa podnosi się, uzyskuje się zdrowy i szczęśliwy stan, a przez to przedłużenie, tak krótkiego dla wielu ludzi życia.

1661 0
Cena za 5 dozy do 3 kąpeli K. 3.50 za 10 doz do 10 kąpeli Kor. 12, za 20 doz do 20 kąpeli K. 20. — franco i oclone. Wysyła za zaliczką lub poprzedniemi nadesłan. pieniędzy

M. Feith, Wien VI, Mariahilferstr. 45.

Rutynowana nauczycielka muzyki

uczennica pierwszorzędnej profesora udziela lekcji gry na fortepianie u siebie w domu i po za domem po przystępnej cenie. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu.“ 1651 0

Najlepsza i najsmaczniejsza herbata.

SKŁAD W KRAKOWIE:
Leon Sykutowski Szewalski 2.
1548 0

Zdrowie dla wszystkich

Nowe! Bole głowy, Neurastenie, Hysterie i wszelkie choroby nerwów ustępują bezzwłocznie po spożyciu pigulek antineuralgicznych Dra Cronier. Skład w Paryżu u P. Schmitt, apteka rue La Boétie 75 w Krakowie w aptekach Pp. Włazniewskiego, Redyka i J. Macndzińskiego, we Lwowie w aptekach Pp. Wewiórskiego i Ruckera 2155 0

185 0

Niema przyszców!

wyrzutów węgrowskich, piegów, plam wątrobianych i innych nieczystości na twarzy, ten kto używa sławnego, prawdziwego angielskiego, całkiem nieszkodliwego mleka ogórkowego, C. BALLASSY — które czyni skórę świeżą, białą i młodą. Skutek następuje na pewno po 2—3-krotnem wtarceniu. Trzeba zwracać uwagę, ażeby na każdej flasce uwidocznione było nazwisko „BALLASSA“. Flaszka 2 kor., do tego prawdziwe angielskie mydło ogórkowe 1 K. Puder 1 kor. 20 h. i crème ogórk. kor. 2.— Do nabycia w każdej aptece. Wysyła pocztą przez Aptekarza C. BALLASSA, Budapeszt Erzsébetfalva. — Skład główny: Reim i Sp. w Krakowie i w każdej aptece i drog. M. Schwarz apt. Przemysł.

Bardzo tanio!

Od 1 kor. sukienki dziecięce, od 3 kor. sukienki damskie, przyjmują się do roboty.
Ul. Poselska 15 I p. oficyna.

Nowa prasa

litograficzna tanio do sprzedania Wiadomość w Admin. Głosu Narodu. 640

Kilka strzelb

lankastrówki kaliber 12-ty i 16-ty do sprzedania. Oglądać można w Administracji „Głosu Narodu“

Tylko co wyszło z druku dzieło p. t.:

Polak Apostol

Święty Jacek Odrowąż

Jego życie i czyny — napisał

Ks. Konstanty Maryja Zukiewicz

Zakonu kaznodziejskiego.

Cena kor. 2 i 40 hal. — Z przesyłką pocztową k. 2 i 90 h.

Do nabycia:

w Księgarni katolickiej dra Władysława Miłkowskiego
w Krakowie, św. Jana 6 (Hotel Saski).

Handel papierowo-galanteryjny z ręczną pracownią drukarską

przy jednej z najuchłiwszych ulic m. Krakowa pod przystępnymi warunkami do sprzedania.
Wiadomość: L. O., Kraków ul. św. Tomasza nr. 24. 2382 5

Nie dajmy się oszukiwać!

Niemieckie TUTKI cygaretowe, jak również niemieckie BIBUŁKI cygaretowe, kupujemy ciągle, a nie wiemy, że to wyrób wrogów naszych.

Tytuły polskie, ruskie lub patriotyczne, jakich oni używają, są tylko podejściem. — Na odnośnym towarze powinna być wymieniona firma polska lub ruska, która ten towar wytwarza z której nazwisko wszyscy znamy.

My przemysłowcy Polacy i Rusini, nie mamy powodu wstydić się naszych nazwisk. A więc precz z wyrobami, które nie posiadają nazwiska przemysłowca polskiego lub ruskiego.

Szanujmy siebie, jeśli nie chcemy zginąć!

Mr. WŁ. BELDOWSKI.

właściciel Zakładu przemysłowego „NORIS“

Kraków, Starowiślna 26 (dom własny).

Dla łatwego wyboru tutek, polecam następujące gatunki:

Tutki białe:

Tutki żółte:

NORIS“	do tytoni lekkich	„NORIS“ Maïs Numa	do tytoni lekkich
NORIS“ z watą		„NORIS“ „ Albert	do tytoni lekkich
NORIS“ Salvesol		„NORIS“ „ de Paris	do tytoni średnio mocnych
NORIS“ Salvesol-Club		„Tutki „Hadgis-Nissim“	do tytoni mocnych

Szczególniejszą uwagę zwracam na tutki „Noris-Salvesol“. Odznaczają się niezwykłą łagodnością dymu i są pozbawione nikotyny.

Kąpiele z kwasu węglowego

zastępujące kąpiele w Nauheim, Nissingen i t. p. wyrabia

Łódzka fabryka chemiczna „TLEN“

Kąpiele te stosowane na ordynację i pod kontrolą lekarza, działają znakomicie w astmie, cierpieniach nerwowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis) rozedmie płuc, wadach serca nerwowej, niemocy płciowej itp. nie mniej doskonały środek do pobudzenia krążenia krwi. Skutek taki sam, jak po kuracji w zdrojowiskach zagranicznych, a koszt stokrój niższy.

Nabyć można w aptekach, i żądać z marką fabryki „TLEN“. Liczne zaświadczenia i podziękowania. **Zaświadczenia.** Z całą szczerością i sumiennieścią poświadczam, że kąpielom z kwasu węglowego wyrabianym przez łódzką fabrykę „Tlen“ zawdzięczam po długoletniej ciężkiej chorobie serca i kłopotliwych wzdęciach, powrócił do zupełnego zdrowia i z tego powodu każdemu cierpiącemu serce używanie tych kąpiele, według wskazówek lekarskich jak najwięcej polecam.

Zdzisław Kamiński, nacelnik salinarny Łęczyn.

Mam zaszczyt oznajmić, że rzeczywiście tylko kąpiele z kwasu węglowego wyrobu fabryki „Tlen“, wyleczyły mnie z reumatyzmu, na który od 8-go roku życia mego cierpiełem, używałem dotąd wszelkich środków i różnorodnych kąpiele, lecz wszystko bez skutku. Kąpiele siarczane słone gorące, hydropatyczne, masowania, i t. p. przynosiły ulgę na czas krótki, lecz z najdrobniejszej przyczyny choroba znowu wracała. Dopiero za poradą lekarzy użyte 26 kąpiele z fabryki „Tlen“ uzdrowiły mnie i od 2-let nie mam więcej bólów ani łamania.

Proszę przyjąć serdeczne podziękowanie za swój cudowny preparat **Adolf Heilm, aptekarz.**

Do Szanownej Dyrekcji fabryki „Tlen“ we Lwowie.

Z prawdziwą przyjemnością spieszę podziękować Szanownej Dyrekcji, za rychłe przysłanie mi piętnastu paczek soli do kąpiele z kwasem węglowym, których działanie w moim znużeniu i wyczerpaniu, nerwowym okazało się wprost niezrównanym. Znakomity ten wyrób jest istotnie godny jak najszerzego rozpowszechnienia.

Z wyrazem prawdziwego szacunku **K. Srokowski, literat.**

Oprócz kąpiele z kwasu węglowego, które w ciągu lat kilku bardzo się rozpowszechniły, wytwarzamy obecnie

Kąpiele borowinowe z kwasem węglowym. Kąpiele borowinowe zwykłe, Francesbadzkie

Kąpiele jodowo-bromowe z kwasem węglowym. Kąpiele balsamiczno-sosnowe z kwasem węglowym.

Przyrządzanie kąpiele z naszych soli jest nadzwyczaj dogodnie, a sama kąpiel bardzo przyjemna w użyciu. Do podjęcia fabrykacji, powyższych soli kąpielowych zachęceniu zostaliśmy przez J. Wielmożnego Pana Dra Antoniego Głuzińskiego Profesora uniwersytetu lwowskiego i wielu lekarzy praktykujących.

Cenniki i prospekty gratis i franco.

Największy Skład 2101

PELERYN ZAKOPANSKICH

OD DESZCZU — CIEPŁYCH i BIAŁYCH

poleca po bardzo niskich cenach

Bazar Krajowy w Krakowie

Rynek gł., róg Brackiej, wprost od wachu.

Pomocnik

znajdzie umieszczenie w handlu korzennym Jana Dymnickiego w Jasle. 2410 6

Sklep wiktuałów

kółka rolniczego, przy trakcie w ruchliwej gminie, z trafiką, wyszynkiem wina do wydzierżawienia, kupujący może dostać i propinacyę. Cena roczna 100 zł. Wiadomości udzieli Piotr Kleszcz Wiewiórka p. Zassów. 2411 1

KANARKI

prawdziwe harcyrńskie

znakomite śpiewaki z miłym łagodnym głosem, turkotem, fletowym gwizdkiem dzwonkiem, także przy świetle śpiewające, sprzedaje po 4, 6, 8 i 10 złr. Przesyłam także pocztą za zaliczką z poręczeniem wartości, oraz nadejścia zdrowych do miejsca przeznaczenia. — Polecam również: **Rzepkę letul** kilo 40 ct., **mieszankę kanar**, **rzepak i owies** luszczony kilo 40 ct., **biskopt** jajowy tarty, najpożywniejszy pokarm dla kanarków puszka 45 ct., **mrówcze jajka** suszone litr 90 ct., **moje** dla słowików.

hodowla prawdziwych Harcyrńskich Kanarków

J. SZUFA

Kraków, ul. Floryańska 38.

leksykon Meyera

prawie nowy za 15 złr. do sprzedania. — Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“. 2409 2

Powróciłam z wakacji i w mojej pracowni sukien damskich, udzielam nadal

nauki kroju

systemem francuskim oraz najświeższym wiedeńskim, po cenie umiarkowanej. 1831 5

„FLORA“

Kraków, ul. Podwale 1. 13.

Licytacja.

Dnia 29 listopada o 8-jej rano odbędzie się we dworze w Łagiewnikach koło Podgórze dobrowolna licytacja żywego i martwego inwentarza a to: krowy, jałówki, konie, młocarnia, siewnik, grabarka, wozy, plugi, brony, całe urządzenie mleczarni, meble i t. d. 2403 3

Osoba

w średnim wieku, znająca się doskonale na kuchni, na gospodarstwie, chowie drobiu, praniu, z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca (na wet w miejsce kucharza). Zgłoszenia: T. R. do Kłasztora sióstr Serwanek, Garnoarska 26. 2401 3

Inteligentny HANDLOWIEC

starszy wiekiem, znajdzie umieszczenie. B. iższa wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“.

S. PIOTROWICZ Fabryka koników

Koniki na biegunach, kółkach i laskach.

Zarząd pasieki Antoniego Kraińskiego w Jezierzanach obok Czortkowa, wysyła miód prząsny lipcowy wyborowy w 5 kilowych blaszankach wszystko opłatnie w cenie 6 kor. 50 hal. Wysyła również miody pitne i miody owocowe od szczególnie na kilku wystawach a to: Borówczak, Dereniak, Maliniak, Ożyniak, Porzecznik, Poziomozak, Winogroniak i Wiśniak, w 5 kilowych blaszankach wszystko opłatnie po cenach od 6 kor. 40 hal. do 6 kor. 80 hal. Cenniki na żądanie gratis i franco. 2380 15

Rydze kiszzone

przebybrane w baryłkach 5 kilowych wysyła handeł delikatesów Kalendkiewicza w Limanowie po 5 kor. opłatnie. 2321

Miód pszczelny

w 5 kgr. blaszankach po 6 koron opłatnie wysyła z własnej pasieki Emil Barodywicz z Denysowa. 2382

Parcela z budynkiem

circa 400 sążni na Grzegórzkach 2186 do sprzedania. — Wiadomość: Rynek 1. 17, III a., od 3 do 4-jej godz. popoł.

Wdowa młoda

inteligentna, poszukuje zajęcia w handlu jako ekspedientka lub do kasy. Może złożyć kaucję (200 kor.) Szlak 33, I p. drzwi 26. 2505 3

CHŁOPCZYK

sześcioletni do oddania jako własny. Wiadomość w Dziale inserat „Głosu Narodu“. 2392 6

Pomocnik handlowy

z działu korzennego śniadankowego poszukuje posady. Wiadomość „Pomocnik“ poste restante Kraków. 2490

L. 2645.

Konkurs.

Wydział powiatowy w Ropczycach rozpisuje niniejszym konkurs na posadę akuszerki okręgowej z siedzibą w Ropczycach. Do okręgu należą będą gminy: Brzyzna, Chechły, Gnojnicza, Łopuchowa i Okonin. Płaca roczna wynosi 200 koron, płatna w ratach miesięcznych z dołu z kasy Reprezentacji powiatowej

Obowiązki akuszerki okręgowej określone są rozp. wykonaw. do § 17 ustawy z dnia 17/2 1891 (nr. 17 i 82 Dz. u. kraj.).

Kandydatki ubiegające się o posadę mają przedłożyć metrykę chrztu, świadectwo ścisłego egzaminu z położnictwa, tudzież świadectwo moralności i dotychczasowej praktyki.

Podania wnosić należy do Wydziału powiatowego do dnia 20-go grudnia 1905. 2393 3

Wydział powiatowy.

Ropczyce dnia 15 listopada 1905.

Mikołaje i Pierniki

czysto miodowe 2073 0

Cukierki ślazowe słodowe i miodowe

poleca cukiernia pod firmą

ZYGMUNT MAJEWSKI Ska

ul. Karmelicka 7.

Fabryka węgrob. wełnianych w Kętach,

założona w roku 1867, [firmy

F. E. Zajaczek i Lankosz

poleca 1855 0

Sukna, Sieracki, najmodniejsze Kamgaruy i Karty wyrobu własnego, oraz oryginalne angielskie. Koca, Dorki, Filce dywanowe, Flanela wstążone, Wełnę do watawania i wszelkie Podszewki.

Składy w Krakowie, Linia N-B., 144
w Lwowie, ul. Teatralna 3.
filia sprzedaży hurtow. i drobiazg.

Pensjonat „Ukraina“

ulica Karmelicka 1. 40 II. piętro

pokoje umeblowane z całodziennym utrzymaniem dla Gości stałych i przejezdnych. Tamże **Obiady** smaczne i zdrowe, w domu i na miasto. Ceny umiarkowane 2458

Miód patoka

kuracyjny i deserowy z własnej pasieki w 5 kg. puszkach po 6 K. opłatnie wysyła Ks. W. Mikitka proboszcz w Kupeczycah p. Denysów. 2364 21

OBRAZY olejne i rodzajowe

po cenach bardzo niskich własny wyrób ram wszelkiego rodzaju, najstarsza firma w tym zawodzie na miejscu, rok założ. 1866

E. Leichta w Krakowie

ulica Piłarska przy bramie Floryańskiej

Nasz „Koniak polski“
108 destylat winny poleca
FABRYKA WÓDEK POLSKICH
Marcelli Dutkiewicz,
KRAKÓW.

Wysyła pocztą opłatnie 2 butelki za K 450

NA SZPITAL

dla nieuleczalnie chorych i matoków 1703 0

przyjmuje datki Redakcyi „Głosu Narodu“ i Ks. A. Podgórski w Iwoniczu ob. łań. proboszcz.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr Antoni Beauprę. W Drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządkiem S. Szembeka.